

Vida de Maria (XI): Retorn a Natzaret

En aquest mes es contemplen els primers anys de la Sagrada Família a Natzaret, després del retorn d'Egipte, quan Jesús anava creixent i enfortint-se com a home, gràcies a les atencions de Maria i de Josep.

No se sap amb certesa quant va durar l'estada de la Sagrada Família a Egipte. La major part dels estudiosos pensen que es va perllongar durant un o dos anys. Sant Mateu, l'evangelista que ens relata aquests esdeveniments, es mostra lacònic, com en altres ocasions. *Després de la mort d'Herodes -escriu-, un àngel del Senyor es va aparèixer en somnis a Josep, a Egipte, i li digué: -Lleva't, pren el nen i la seva mare i vé's-te'n al país d'Israel, que ja són morts els qui volien matar l'infant.*"(Mt 2, 19-20).

La resposta del Patriarca va ser immediata, com en altres ocasions: *Josep es llevà, prengué el nen i la seva mare i va tornar al país d'Israel.* (Mt 2, 21). Ni un dubte, ni una vacil·lació. Només el temps necessari per recollir les eines del seu ofici, els pocs béns de què disposava. S'acomiadaria de les persones amb qui havia viscut aquells mesos i faria les gestions necessàries per reprendre la tornada.

Las tradicions coptes assenyalen que la Sagrada Família va fer el viatge de retorn per via marítima, i no per terra. La hipòtesi és probable. Un cop cessat tot perill, aquest camí era més econòmic i oferia menys privacions que el camí de les caravanes terrestres. Probablement van partir en alguna de les nombroses embarcacions que solcaven el Nil des de Memfis (en l'actual El Caire) fins a Alexandria, on prendrien una petita nau que en quatre o cinc dies, costejant la Mediterrània, atracava a Ascaló, Joppe o Yamnia.

En desembarcar, Josep es va informar sobre el nou rei de Judea. Era Arquelau, fill d'Herodes, i gairebé tan cruel com el seu pare, ja que acabava de decapitar diversos milers de súbdits en el mateix Temple. En un primer moment, l'espòs de Maria havia pensat establir-se a Betlem, lloc del naixement del Messies, però com l'àngel no havia assenyalat res concret -li havia dit només que tornés a la terra d'Israel-, es va plantejar la possibilitat de marxar a un lloc que no estigués subjecte a la jurisdicció del rei. El Senyor el va confirmar en els seus propòsits per mitjà d'un àngel: *Però quan va sentir a dir que Arquelau regnava a Judea (...), tingué por d'anar-hi. Advertit en somnis, es retirà a la regió de Galilea* (Mt 2, 22). Si la profecia de Miquees havia anunciat el naixement de Jesús a Betlem, altres oracles -com recull sant Mateu- designaven Natzaret com a lloc on el Messies havia de créixer i arribar a l'edat adulta. I se'n va anar a viure a una ciutat anomenada Natzaret, perquè es complís allò que s'ha dit per mitjà dels profetes: "*Li diran Natzarè*" (Mt 2, 23).

El viatge de tornada va ser tranquil i reposat, en etapes curtes. Podem imaginar l'emoció de la Mare de Déu i del seu Espòs quan, en travessar la plana de Esdrelon, ja a Galilea, van anar descobrint els paratges familiars on havien transcorregut els anys de la seva infantesa i adolescència. A Natzaret es van trobar amb parents i amics, que es sorprendrien en veure'ls tornar després de tants mesos sense tenir notícies d'ells. No faltarien les preguntes compromeses, motivades per l'afecte i una sana curiositat, a les quals respondrien amb discreció, per no revelar la veritat sobre Jesús que només ells guardaven al cor.

Es van allotjar a la petita casa, una construcció pobra adossada a una de les coves que tan freqüents eren a Natzaret. Potser la van trobar en mal estat, després de tant de temps sense habitar, però no es van lamentar: immediatament van posar mans a l'obra. Josep la va reparar de la millor manera possible, Maria la va netejar amb cura, potser ajudada per Maria de Cleofàs, cosina seva, mare de Jaume i Josep, de Simó i Judes, i d'altres persones de la parentela.

La vida i el treball de la Sagrada Família va recobrar el seu ritme quotidià, sense cap esdeveniment especial digne de ser referit. Sant Lluc, que a partir d'aquest moment reprèn la seva narració, refereix concisament que *l'infant creixia i s'enfortia, ple d'enteniment; i Déu li havia donat el seu favor.* (Lc 2, 40). La Verge Santíssima, com totes les mares, seguia amb ulls amorosos el creixement humà del seu Fill i Senyor, plena d'admiració davant la naturalitat de la manera d'obrar de Déu. Josep treballava amb afany, agraït de servir amb el seu treball al misteri de la Redempció. Era una família en la qual l'amor a Déu i als altres s'identificava amb les atencions que dispensaven a Jesús, Verb etern del Pare, que aprenia a parlar amb paraules humanes i estimar amb cor d'home.

J.A. Loarte